ദ്വാദശകാണ്ഡം

അനുവാകം ഒന്ന്

സൂക്തം ഒന്ന്

(ഋഷി-അഥർവൻ. ദേവത-ഭൂമി. ഛന്ദസ്-ത്രിഷ്ടുപ്, ജഗതി, പംക്തി, അഷ്ടി, ശക്വരി, ബൃഹതി, അനുഷ്ടുപ്, ഗായത്രി.)

1. ***സത്യം ബൃഹദ്തമുഗ്രം ദീക്ഷാ തപോ ബ്രഹ്മ യജ്ഞഃ പൃഥിവീ ധാരായന്തി,***
സ നോ ഭൂതസ്യ ഭവ്യസ്യ പത്ന്യുരു ലോകം പൃഥിവീ ന കൃണോതു.
ബ്രഹ്മം, തപസ്സ്, യജ്ഞം, ബൃഹദ്ജലം ഇവയെ പൃഥ്വി വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവളാകുന്നു. അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞതും വരാനിരിക്കുന്നതുമായ ജീവികളുടെ പാലനകർത്രിയായ ഭൂമി നമുക്ക് സ്ഥാനത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യണേ.

2. ***അസംബാധ മധ്യയോ മാനവാനാം യസ്യാ ഉദ്വതഃ പ്രവതഃ സമം ബഹു,***
നാനാവീര്യാ ഓഷധീര്യാ ബിഭർതി പൃഥിവീ നഃ പ്രഥതാം രാധ്യതാം നഃ.
നിമ്നോന്നതങ്ങളാലും സമതലങ്ങളാലും നിറഞ്ഞതും അനേകം ഔഷധികളെ ഉൽപാദിപ്പിക്കുന്നതുമായ ഈ പൃഥ്വി നമുക്കു ശരിയായ രീതിയിൽ ലഭ്യമാകണേ. നമ്മുടെ ആഗ്രഹങ്ങളെ സഫലമാക്കണേ.

3. ***യസ്യാം സമുദ്ര ഉത സിന്ധൂരാപോ യസ്യാമന്ന കൃഷ്ടയിംഃ സംബഭൂവുഃ,***
യസ്യാമിദം ജിന്വതി പ്രാണദേജൻ സാ നോ ഭൂമിഃ പൂർവപേയേ ദധാതു.
സമുദ്രങ്ങളാലും നദികളാലും ജലത്താലും സമ്പന്നയായ ഈ ഭൂമിയിൽ കൃഷിയും ധാന്യങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്നു. തന്മൂലം ജീവമയമായ പ്രപഞ്ചം തൃപ്തിയടയുന്നു. ആ പൃഥ്വി നമ്മെ ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കണേ.

4. ***യസ്യാശ്ചതസ്രഃ പ്രദിശഃ പൃഥിവ്യാ യസ്യാമന്നം കൃഷ്ടയഃ സംബഭൂവുഃ,***
യാ ബിഭർതി ബഹുധാ പ്രാണദേജത് സാ നോ ഭൂമിർഗോഷ്വ-ഷ്യന്നേ ദധാതു.
നാലു ദിക്കുകളോടുകൂടിയ ഭൂമി, കൃഷിയും ധാന്യങ്ങളും ഉണ്ടാകുന്ന ഭൂമി, ജീവത്തായ ലോകത്തിന്നാശ്രയമായിരിക്കുന്ന ഭൂമി നമുക്കു ഗോക്കൾ മുത ലായവയെ പ്രദാനം ചെയ്യണേ.

5. ***യസ്യാം പൂർവേ പൂർവജനാ വിചക്രിരേ യസ്യാം ദേവാ അസു-രാനഭ്യവർത്തയൻ,***
ഗവാമശ്വാനാം വയസശ്ച ബിഷ്ഠാ ഭഗം വർചഃ പൃഥിവീ നോ ദധാതു.
പൂർവ്വപുരുഷന്മാർ അനേകം ജോലികൾ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ ഭൂമി, ദേവന്മാർ അസുരന്മാരോടു യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ ഭൂമി, ഗോക്കളുടേയും അശ്വങ്ങളുടേയും പക്ഷികളുടേയും ആശ്രയരൂപമായിരിക്കുന്ന ഈ ഭൂമി തേജസ്സും ഐശ്വര്യവും നമുക്ക് പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ.

6. ***വിശ്വംഭരാ വസുധാനീ പ്രതിഷ്ഠാഹിരണ്യവക്ഷാ ജഗതോ നിവേശനീ,***
വൈശ്വാനരം ബിഭ്രതീ ഭൂമിരഗ്നിമിന്ദ്രഋഷഭാ ദ്രവിണേ നോ ദധാതു.

ധാന്യങ്ങളെ വഹിക്കുന്ന പൃഥ്വി, ലോകത്തിൻെറ ഭരണകർത്രിയായ പൃഥ്വി, സ്വർണ്ണത്തിൻെറ ഇരിപ്പിടവും വിശ്വത്തിൻെറ ആശ്രയരൂപവും വൈശ്വാനരാഗ്നിയെ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവളുമായ ഈ പൃഥ്വി നമുക്കു ദ്രവ്യം നൽകണേ.

7. ***യാം രക്ഷന്ത്യസ്വപ്നാ വിശ്വദാനീം ദേവ ഭൂമിം പൃഥിവീമപ്രമാദം,***
സാ നോ മധു പ്രിയ ദുഹാമഥോ ഉക്ഷതു വചസാ.

ജഗത്തിൽ വസിച്ചുകൊണ്ട് ദേവകൾ ഏതൊരു ഭൂമിയെ രക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നുവോ ആ ഭൂമി നമ്മെ ധനത്താലും തേജസ്സിനാലും യുക്തരാക്കണേ.

8. ***യാർണവേ ƒ ധി സലിലജ്ഞഗ്ര ആസീദ് യാം ഭായാഭിരന്വചരൻ മനീഷിണഃ,***
യസ്യാ ഹൃദയം പരമ വ്യോമൻത്സത്യേനാവൃതമമൃതം പൃഥിവ്യാഃ,
ധ നോ ഭൂമിസ്ത്വിഷി ബല രാഷ്ട്രേ ദധാതൂത്തമ.

യാതൊരു പൃഥ്വി സമുദ്രത്തിൽനിന്നും ജന്മമെടുത്തുവോ യാതൊരു ഭൂമിയിൽ ജീവിച്ചുകൊണ്ട് വിദ്വാന്മാർ ചിന്തിച്ചിരുന്നുവോ യാതൊന്നിൻെറ ഹൃദയം ആകാശംപോലെ വിശാലമായിരിക്കുന്നുവോ അമൃതമയിയായ ആ ഭൂമി നമുക്കു ശ്രേഷ്ഠമായ രാഷ്ട്രവും ശക്തിയും ദീപ്തിയും നൽകി അനുഗ്ര ഹിക്കണേ.

9. ***യസ്യാമാപഃ പരിചരാഃ സമാനീരഹോരാത്ര അപ്രമാദം ക്ഷരന്തി,***
സാ നോ ഭൂമിർഭൂരിധാരാ പയോ ദുഹാമഥോ ഉക്ഷതു വർചസാ.

ഏതൊരു ഭൂമിയിൽ പ്രവാഹമാനമായ ജലം സമാനഗതിയോടുകൂടി രാവും പകലും ഗമനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അങ്ങനെയുള്ള ഭൂമി നമ്മെ ക്ഷീരത്തിനു തുല്യം സാരവത്തായ ഫലങ്ങളാലും തേജസ്സിനാലും യുക്തമാക്കണേ.

10. ***യാമശ്വിനാവാമിമാതാം വിഷ്ണുര്യസ്യാം വിക്രമേ,***
ഇന്ദ്രോ യാം ചക്രം ആത്മനേƒനാമത്രാം ശചീപതിഃ,
സാ നോ ഭൂമിർവിസൃജതാം മാതാ പുത്രായ മേ പയഃ.

ഏതൊരു പൃഥ്വിയെ അശ്വനീകുമാരന്മാർ സൃഷ്ടിച്ചുവോ ഏതൊരിടത്ത് വിഷ്ണു തൻെറ പാദമുദ്ര പതിപ്പിച്ചുവോ യാതൊന്നിനെ ഇന്ദ്രൻ തൻെറ അധീനത്തിലാക്കി ശത്രുക്കളിൽനിന്നും സംരക്ഷിച്ചുവോ ആ ഭൂമി മാതാവ് പുത്രനെ പാലുകുടിപ്പിക്കുന്നതിനു സമാനം ക്ഷീരസദൃശം സാരരൂപമായ ജലം എനിക്കു പ്രദാനം ചെയ്യണേ.

11. ***ഗിരയസ്തേ പർവതാ ഹിമവന്തോƒരണ്യം തേ പൃഥിവി സ്യോനമസ്തു,***
ബഭ്രും കൃഷ്ണാം രോഹിണീ വിശ്വരൂപാം ധ്രുവാം ഭൂമിം പൃഥിവീമിന്ദ്രഗുപ്താം,
അജീതോƒഹതോ അക്ഷതോƒധ്ഗഷ്ഠാം പൃഥിവീമഹം.

ഹേ പൃഥ്വീ! നിൻെറ പർവ്വതങ്ങൾ ഹിമപ്രദേശങ്ങളും വനങ്ങൾ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി സുഖത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നവയും ആയി ഭവിക്കണേ. വിവിധ വർണ്ണങ്ങളോടുകൂടിയ പുഷ്പങ്ങളുള്ള ഭൂമിയിൽ ഞാൻ ക്ഷയരഹിതനും പരാജയ രഹിതനുമായി പ്രതിഷ്ഠിതനാകട്ടെ.

12. ***യത് തേ മധ്യം പൃഥിവി യച്ച നഭ്യം യാസ്ത ഉർജസ്തന്വഃ സംബഭൂവുഃ,***
താസു നോ തേഹ്യഭി നഃ പവസ്വ മാതാ ഭൂമിഃ പുത്രോ അഹം പൃഥിവ്യാഃ,
പർജന്യഃ പിതാ സ ഉ നഃ പിപർതു.

ഹേ പൃഥ്വീ! നിൻെറ മധ്യഭാഗത്തിൽ (നാഭിയുടെ ഭാഗത്ത് ശരീരത്തെ പുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്ന വസ്തു ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന ഭാഗം) എന്നെ പ്രതിഷ്ഠിക്കണേ. എൻെറ മാതാവായ ഭൂമിയും പിതാവായ മേഘവുംകൂടി എല്ലാ കർമ്മങ്ങളോടുംകൂടിയ യജ്ഞത്തെ നടത്തുന്നു. ഏതൊരു ഭൂമിയിൽ ആഹൂതി നൽകുന്നതിനു മുമ്പായിത്തന്നെ യജ്ഞസ്തംഭം സ്ഥിരമായിരിക്കുന്നുവോ അഭിവൃദ്ധിയോടുകൂടിയ ആ ഭൂമി നമ്മെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തണേ.

13. ***യസ്യാ വേദിം പരി ഗൃണ്ണിന്തി ഭൂമ്യാം യസ്യാം യജ്ഞ തന്വതേ വിശ്വകർമാണഃ,***
യസ്യാം മീയന്തേ സ്വരവഃ പൃഥിവ്യാമൂർധ്വാ ശുക്രാ ആഹുത്യാഃ പുരസ്താത്,
സാ നോ ഭൂമിർവർധയദ് വർധമാനാ.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഞങ്ങളുടെ വൈരികൾ സൈന്യങ്ങളെ ശേഖരിച്ച് ഞങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുവാനാഗ്രഹിക്കുന്നുവോ നീ ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അവരെ നശിപ്പിക്കണേ.

14. ***യോ നോ ദ്വേഷത് പൃഥിവീ യഃ പൃതന്യാദ് യോഽഭിദാ സാന്മനസാ യോ വധേന,***
ത നോ ഭൂമേ രന്ധയ പൂർവ്വകൃത്വരി.

ഹേ പൃഥ്വീ! നിന്നിൽനിന്നും ജന്മമെടുത്തിട്ടുള്ള ജീവികൾ നിൻെറ മുകളിൽത്തന്നെ കറങ്ങുന്നു. നീ സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നാല്കാലികളായ മൃഗങ്ങളേയും ഇരുകാലികളായ മനുഷ്യരേയും സൂര്യൻ തൻെറ രശ്മികളാൽ ജീവൽപര്യന്തമുള്ള ഭക്ഷണങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.

15. ***ത്വജ്ജാതാസ്ത്വയി ചരന്തി മർത്യാസ്ത്വം ബിഭർഷി ദ്വിപദസ്ത്വം ചതുഷ്പദഃ,***
തവേമേ പൃഥിവി പഞ്ച മാനവാ യേഭ്യോ ജ്യോതിരമൃതം മർത്യേഭ്യ ഉദ്യൻസൂര്യോ രശ്മിഭിരാതനോതി.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഈ ആത്മാവ് നിൻേറതുതന്നെയാകുന്നു.

16. ***താ നഃ പ്രജാ സം ദുഹ്രതം സമഗ്രാ വാചോ മധുപൃഥിവി ധേഹി മഹ്യം.***

സൂര്യരശ്മികൾ നമുക്കുവേണ്ടി പ്രജകളേയും വാണിയേയും ദോഹനം ചെയ്യുണേ. ഹേ പൃഥ്വീ! എനിക്കു മധുരപദാർത്ഥങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യണേ.

17. ***വിശ്വസ്വം മാതരമോഷധീനാം ധ്രുവാം ഭൂമി പൃഥിവീം ധർമണാ ധൃതാം,***
ശിവാം സ്യോനാമനു ചരേമ വിശ്വഹാ.

നാം ഓഷധികളെ ഉത്ഭവിപ്പിക്കുന്നതും, ലോകത്തിൻെറ ഐശ്വര്യരൂപമായിരിക്കുന്നതും ധർമ്മത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതും കല്യാണമയിയും സുഖദായിനിയുമായ പൃഥ്വിവിയിൽ സദാ ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണേ.

18. ***മഹത് സധസ്ഥം മഹതീ ബഭൂവിഥ മഹാത് വേഗ ഏജഥുർവേപഥുഷ്ടേ, മഹഹംസ്തേന്ദ്രോ രക്ഷസ്യപ്രമാദം, സാ നോ ഭൂമേ പ്ര രോചയ ഹിരണ്യസ്യേവ സംദൃശി മാനോ ദ്വിക്ഷത കശ്ചനം.***

ഹേ പൃഥ്വീ! നീ മഹത്തായ നിവാസഭൂമിയാകുന്നു. നിന്റെ വേഗതയും കമ്പനവും മഹത്വപൂർണ്ണമാകുന്നു. ഇന്ദ്രൻ നിന്റെ രക്ഷകനായിരിക്കണേ. നീ ഞങ്ങളെ എല്ലാവർക്കും പ്രിയപ്പെട്ടവരാക്കണേ. സ്വർണ്ണം എല്ലാവർക്കും ഇഷ്ട മുള്ള വസ്തുവായിരിക്കുന്നതുപോലെ തന്നെ ഞങ്ങൾക്കു യാതൊരു ശത്രു ക്കളും ഉണ്ടാകാതിരിക്കണേ.

19. ***അഗ്നിഗർഭൂമ്യാമോഷധീഷ്വഗ്നിമാപോ ബിഭ്രത്യഗ്നിരശ്മസു. അഗ്നിരന്തഃ പുരുഷേഷു ഗോഷ്വശേഷ്വഗ്നയഃ.***

ജലം അഗ്നിയെ ധാരണം ചെയ്യുന്നു. പൃഥ്വിയിൽ അഗ്നി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. ജലത്തിലും പുരുഷനിലും ഗോക്കളിലും അശ്വങ്ങൾ മുതലായ മൃഗങ്ങളിലും അഗ്നി വസിക്കുന്നു.

20. ***അഗ്നിർദിവ ആ തപത്യഗ്നേർദേവസ്യോർവന്തരിക്ഷം, അഗ്നിമർതാസ ഇന്ധതേ ഹവ്യവാഹ ധൃതപ്രിയം.***

സ്വർഗ്ഗത്തിലും അന്തരീക്ഷത്തിലും അഗ്നി ജ്വലിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. മരണസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ മനുഷ്യൻ ഹവ്യാവാഹകനായ അഗ്നിയെ പ്രദീ പ്തമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

21. ***അഗ്നിവാസാ പൃഥിവ്യാ സിതഞ്ജുസ്തിഷീമന്തം സംശിത് മാകൃ ണോതു,***

അഗ്നിയുടെ വാസസ്ഥാനമായ ധൂമത്തെ അറിയുന്നവളായ പൃഥ്വി എ ന്നെ തേജസ്വിയാക്കണേ.

22. ***ഭൂമ്യാം ദേവേഭ്യോ ദദതി യജ്ഞൈഹവ്യമരം കൃതം, ഭൂമ്യാം മനുഷ്യാ ജീവന്തി സ്വധയാന്നേന മർത്യാഃ, സാ നോ ഭൂമിഃ പ്രാണമായുർദധാതു ജരദഷ്ടി മാ പൃഥിവീ കൃണോതു.***

പൃഥ്വിയിൽ സുശോഭിതങ്ങളായിരിക്കുന്ന യജ്ഞങ്ങളിൽ ദേവതകൾക്കു വേണ്ടി ഹവിസ്സിനെ നൽകുന്നു. ഇതേ ഭൂമിലിൽത്ത ന്നെ മരണധർമ്മ ത്തോടുകൂ ടിയ ജീവികൾ അന്നം, ജലം ഇവയാൽ ജീവിതം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നു. ഈ പൃഥ്വി നമുക്ക് പ്രാണനും ആയുസ്സും പ്രദാനം ചെയ്തുകൊണ്ട് വൃദ്ധാ വസ്ഥവരെ ജീവിക്കുന്നവരായി ഭവിപ്പിക്കണേ.

23. ***യസ്തേ ഗന്ധ പൃഥിവി സംബഭ്രവ യം വിഭത്യാഷധയോ യമാപഃ, യംഗന്ധവാം അപ്സരസശ്ച ഭേജിരേ തേന മാ സുരഭി, കൃണു മാ നോ ദ്വിക്ഷത കശ്ചന.***

ഹേ പൃഥ്വീ! നിന്റെ യാതൊരു ഗന്ധത്തെ ഔഷധികളും ജലവുമ ധാരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ യാതൊന്നിനെ അപ്സരസ്സുകളും ഗന്ധർവ്വന്മാരും സേവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അതേ ഗന്ധത്താൽ എന്നേയും സുഗന്ധിതനാക്കണേ. എനിക്ക് യാതൊരു വൈരികളും ഉണ്ടാകാതിരിക്കണേ.

24. ***യസ്തേ ഗന്ധഃ പുഷ്കരമാവിവേശ യാ സം ജഭ്രുഃ സൂര്യായാ വി വാഹേ,***
അമർത്യാഃ പൃഥിവീ ഗന്ധമഗ്രേ തേനമഗ്രേ തേന മാ സുരഭി കൃണു മാ നോ ദ്വിക്ഷത കശ്ചന.

ഹേ പൃഥ്വീ! നിൻെറ യാതൊരു സുഗന്ധം താമരപ്പൂക്കളിൽ അധിവസിക്കുന്നുവോ യാതൊരുഗന്ധത്തെ സൂര്യൻെറ വിവാഹോത്സവത്തിൽ വരണ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ജീവികൾധാരണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അതേ ഗന്ധത്താൽ എന്നേയും സുരഭിലനാക്കണേ. എന്നെ ദ്വേഷിക്കുന്ന വരായി ആരും ഉണ്ടാകാതിരിക്കണേ.

25. ***യസ്തേ ഗന്ധഃ പുരുഷേഷു സ്ത്രിഷു പുൺസു ഭഗോ രുചിഃ,***
യോ അശ്വേഷു വീരേഷു യോ മൃഗേഷൂത ഹസ്തിഷു,
കന്യായാം വർചോ യദ് ഭു മേ തേനാസ്മാം അപി സം സൃജ,
മാനോ ദ്വിക്ഷത കശ്ചന.

ഹേ പൃഥ്വീ! നിൻെറ യാതൊരു ഗന്ധം സ്ത്രീപുരുഷന്മാരിലും അശ്വങ്ങളിലും വീരന്മാരിലും മൃഗങ്ങളിലും ആനകളിലും കന്യകകളിലും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നുവോ അവയെല്ലാത്തിനാലും എന്നെ സമ്പന്നനാക്കണേ.

26. ***ശിലാ ഭൂമിരശ്മാ പാംസുഃ സാ ഭൂമിഃ സംധൃതാ ധൃതാ,***
തസ്യൈ ഹിരണ്യവക്ഷസേ പൃഥിവ്യാം അകരം നമഃ.

യാതൊരു പൃഥ്വി ശിലകളാലും മണ്ണിനാലും പാറകളാലും ധൂളികളാലും നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നുവോ അങ്ങനെയുള്ള പൃഥ്വി ഹിരണ്യവക്ഷസ്സാകുന്നു. ഞാൻ അതിനെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

27. ***യസ്യാം വൃക്ഷാ വാനസ്പത്യാ ധ്രുവാസ്തിഷ്ഠന്തി വിശ്വഹാ,***
പൃഥിവിം വിശ്വധായസം ധൃതാമച്ഛാവദാ മമി.

വനസ്പതികളെ ഉത്ഭവിപ്പിക്കുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ ഏതൊരു ഭൂമിയിൽ സ്ഥിര രൂപത്തിൽ നിലനിൽക്കുന്നുവോ ആ വൃക്ഷങ്ങൾ ഔഷധാദികളുടെ രൂപത്തിൽ എല്ലാത്തിനേയും സേവനം ചെയ്യുന്നു. ഇപ്രകാരമുള്ള ധർമ്മാശ്രിതങ്ങളായ പൃഥ്വിയെ ഞങ്ങൾ സ്തോത്രം ചെയ്യുന്നു.

28. ***ഉദീരാണാ ഉതാസീനാസ്തിഷ്ഠന്തഃ പ്രക്രാമന്തഃ,***
പദ്ഭ്യാം ദക്ഷിണ സവ്യാഭ്യാം മാ വ്യതിഷ്മഹി ഭൂമ്യാം.

ഞങ്ങൾ ഇടത്തും വലത്തും പാദങ്ങളാൽ നടന്നുകൊണ്ട് ഇരുന്നും എഴുന്നേറ്റുനിന്നുംകൊണ്ട് ഒരിക്കലും വ്യഥിതരാകാതിരിക്കണേ.

29. ***വിമൃഗ്വരിം പൃഥിവീമാ വദാമി ക്ഷമാം ഭൂമിം ബ്രഹ്മണാ വാവൃധാനാം,***
ഊർജ പുഷ്ടം ബിഭ്രതീമന്നഭാഗം ഘൃതം ത്വാഭി നിഷീദേമ ഭൂമേ.

ക്ഷമാരൂപിണിയും പവിത്രങ്ങളായ മന്ത്രങ്ങളാൽ പ്രവൃദ്ധയുമായ പൃഥ്വിയെ ഞാൻ സ്തോത്രം ചെയ്യുന്നു. ഹേ പൃഥ്വീ! നീ പോഷടകങ്ങളായ അന്നത്തേയും ശക്തിയേയും വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഞാൻ നിൻെറമേൽ ഘൃതാഹൂതിയെ അർപ്പിക്കുന്നു.

30. ***ശുദ്ധാ ന ക്ഷാപസ്തന്വേ ക്ഷരന്തു യോ നഃ സേദുരപ്രിയേ തം നിദധ്മഃ,***
പവിത്രേണ പൃഥിവീ മോത് പുനാമി.

പവിത്രമായ ജലം ഞങ്ങളുടെ ദേഹത്തെ നനയ്ക്കണേ. ഞങ്ങളുടെ ശരീ രത്തിൽക്കൂടി ഒഴുകുന്ന ജലം ശത്രുക്കളെ പ്രാപിക്കണേ. ഹേ പൃഥ്വീ! ഞാൻ എന്റെ ദേഹത്തെ തുളസിയാൽ പവിത്രമാക്കുന്നു.

31. ***യാസ്തേ പ്രാചോഃ പ്രദിശോ യാ ഉദീചീർയാ തേ ഭൂമേ അധരാദ് യാശ്ച പശ്ചാത്,***
സ്യോനാസ്താ മഹ്യ ചരതേ ഭവന്തു മാ നി പപ്ത ഭുവനേ ശിശ്രിയാണഃ.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഉത്തരം, ദക്ഷിണം, പശ്ചിമം, പൂർവ്വം എന്നീ നിന്റെ നാലു ദിഗ്രൂപങ്ങൾ എനിക്കു ചലനശക്തിയെ പ്രദാനം ചെയ്യണേ. ഞാൻ ഈ ലോക ത്തിൽ വസിച്ചുകൊണ്ടു വീഴാതിരിക്കണേ.

32. ***മാ നഃ പശ്ചാന്മാ പുരേസ്താന്നു ദിഷ്ഠാ മോത്തരാധരാദുത,***
സ്വ സ്തി ഭൂമി നോ ഭവമാ വിദം പരിപന്ഥനോം വരീയോ യാവയാ വധഭൂ.

ഹേ പൃഥ്വീ! എന്റെ നാലുഭാഗങ്ങളിലും നിലയുറപ്പിക്കൂ. എന്നെ ശത്രു ക്കൾ പ്രാപിക്കാതിരിക്കണേ. വികരാളങ്ങളായ ഹിംസകളിൽനിന്നും എന്നെ രക്ഷിച്ച് മംഗളദായിനിയായിത്തീരണേ.

33. ***യാവത് തേ് ഭി വിപശ്യാമി ഭൂമേ സൂര്യേണ മേദിനാ,***
താവന്മേ ചക്ഷുർമാ മേഷ്ടോത്തരാമുത്തരാം സമാം.

ഞാൻ നിന്നെ സൂര്യസമക്ഷം കാണുന്നതുവരെ എന്റെ ദർശനശക്തി നഷ്ടമാകാതിരിക്കണേ.

34. ***യച്ഛയാനഃ പര്യാവർത്തേ ദക്ഷിണം സവ്യഭൂമി ഭൂമേ പാർശ്വം,***
ഉത്താനസ്ത്വാ പ്രതീചീം യത് പൃഷ്ടീ ഭിരധിശേമഹേ,
മാ ഹിംസീസ്തത്ര നോ ഭൂമേ സർവ്വസ്യ പ്രതിശീവരി.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഞാൻ ശയിക്കുമ്പോൾ തിരിഞ്ഞും മറിഞ്ഞും നേരെയും കി ടക്കുന്ന സമയം ഞാൻ ഹിംസിക്കപ്പെടാതിരിക്കണേ.

35. ***യത് തേ ഭൂമേ ബിഖനാമി ക്ഷിപ്രം തദപി രോഹതു,***
മാ തേ മർമ്മ വിമൃഗ്വരീ മാ തേ ഹൃദയമർപിതം.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഞാൻ മാന്തിക്കുഴിക്കുന്ന നിന്റെ സ്ഥാനങ്ങൾ അതിവേഗം പൂർവ്വാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കണേ. ഞാൻ നിന്റെ മർമ്മത്തെ പൂർണ്ണമാക്കു ന്നതിനു സമർത്ഥനല്ല.

36. ***ഗ്രീഷ്മസ്തേ ഭൂമേ വർഷാണി ശരദ്ധേമന്തഃ ശിശിരോ വസന്തഃ,***
ഋതവസ്തേ വിഹിതാ ഹായനീരഹോരാത്രേ പൃഥിവീ നോ ദുഹാതാം.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഗ്രീഷ്മം, വർഷം, ശരത്ത്, ഹേമന്തം, ശിശിരം, വസന്തം ഈ ആറ് ഋതുക്കളും അതുപോലെ ദിനരാത്രങ്ങളും വൃഷ്ടിയും എല്ലാം ഞങ്ങൾക്കു ഫലദായകങ്ങളായി ഭവിക്കണേ.

37. ***യാപ സർപ വിജമാനാ വിമൃഗ്വരീ യസ്യാമാസന്നഗ്ന്യോ യേ അപ്സ്വന്തഃ,***
പരാ ദസ്യൂൻ ദദതീ ദേവപീയൂനിന്ദ്രം വൃണാനാ പൃഥിവീ ന വൃത്രം,
ശക്രായ ദധ്രേ വൃഷഭായ വൃഷ്ണേ.

യാതൊരു പൃഥ്വി സർപ്പത്തിന്റെ ചലനത്താൽ പ്രകമ്പിതയാകുന്നുവോ വിദ്യുദ്രൂപത്തോടുകൂടി ജലത്തിൽ വസിക്കുന്ന അഗ്നി യാതൊരു ഭൂമിയിൽ വസിക്കുന്നുവോ യാതൊരുത്തി വൃതാസുരനെ ത്യജിച്ച് ഇന്ദ്രനെ വരിച്ചിരുന്നു

വോ യാതൊരുത്തി ദേവഹിംസകന്മാർക്കുവേണ്ടി ഫലദായിനി ആകാതിരുന്നുവോ യാതൊരുത്തി തടിച്ചവനും വീര്യവാനുമായ പുരുഷന്നധീനയായിരുന്നുവോ.

38. ***യസ്യാം സദോഹവിർധാന യൂപോ യസ്യാം നിമീയതേ,***
ഗ്രഹ്മാണോ യസ്യാമർചന്ത്യൃഗ്ഭിഃ സാമ്നാ യജുർവിദഃ,
യുജ്യന്തേ യസ്യാമൃത്വിജഃ സോമമിന്ദ്രായ പാതവേ.

ഏതൊരു ഭൂമിയിൽ യജ്ഞമണ്ഡപത്തിൻെറ രചനാകർമ്മം നടന്നിരുന്നുവോ യാതൊന്നിൽ യൂപം (യാഗമൃഗത്തെ ബന്ധിക്കുന്ന തൂണ്) നാട്ടിയിരുന്നുവോ യാതൊരു ഭൂമിയിൽ ഋക്ക് സാമം യജുസ്സ് മുതലായ വേദങ്ങളുടെ മന്ത്ര ങ്ങളാൽ ദേവപൂജകളും ഇന്ദ്രൻെറ സോമപാനകർമ്മങ്ങളും നടത്തപ്പെട്ടിരുന്നുവോ.

39. ***യസ്യാം പൂർവ്വേ ഭൂതകൃത ഋഷയോ ഗാ ഉധാനൃധുഃ,***
സപ്ത സത്രേണ വേധസോ യജ്ഞേ ന തപസാ സഹ.

യാതൊരു ഭൂമിയിൽ ഭൂതങ്ങളുടെ രചയിതാക്കളായ മഹർഷിമാർ സപ്തസൂത്രങ്ങളോടുകൂടിയ ബ്രഹ്മയാഗങ്ങളും സ്തുതിരൂപങ്ങളായ വാണികളാൽ ദേവപൂജനവും നടത്തിയിരുന്നുവോ.

40. ***സാ നോ ഭൂമിരാ ദിശതു യദ്ധന കാമയാമഹേ,***
ഭഗോ അനുപ്രയുങ്ക്താമിന്ദ്ര ഏതു പുരോഗവഃ.

ആ ഭൂമി നമ്മുടെ അഭീഷ്ടങ്ങളെ നിറവേറ്റിത്തരണേ. ഭാഗ്യം നമുക്കു പ്രേരണാപ്രദവും ഇന്ദ്രൻ നമ്മുടെ നായകനും ആകണേ.

41. ***യസ്യാം ഗായന്തി നൃത്യന്തി ഭൂമ്യാം മർത്യാ വ്യൈലവാഃ,***
യുധ്യന്തേ യസ്യാമാക്രന്ദോ യസ്യാം വദതി ദുന്ദുഭിഃ,
സാ നാം ഭൂമിഃ പ്രണുദതാം സപത്നാനസപത്നം മാ പൃഥിവീ കൃണോതു.

എവിടെ മനുഷ്യർ ആടുകയും പാടുകയും ചെയ്യുന്നുവോ ദുന്ദുഭി മുഴക്കുന്നുവോ ആ ഭൂമി ആ ഭൂമി എന്നെ ശത്രുരഹിതനാക്കണേ.

42. ***യസ്യാമന്നം ബ്രീഹിയവൗ യസ്യാ ഇമാഃ പഞ്ച കൃഷ്ടയഃ,***
ഭൂമ്യൈ പർജന്യപത്ന്യൈ നമോഽസ്തു വർഷമേദസേ.

ഏതൊരു പൃഥ്വിയിൽ അഞ്ചുകൃഷികൾ ഉണ്ടാകുന്നുവോ എവിടെ ധാന്യാദികൾ സുലഭമായി ഉണ്ടാകുന്നുവോ വർഷരൂപമേഘത്താൽ പുഷ്ടിപ്പെടുന്ന ആ പൃഥ്വിയെ നമസ്കരിക്കുന്നു.

43. ***യസ്യാഃ പരോ ദേവകൃതാഃ ക്ഷേത്രേ യസ്യാ വികുർവതേ,***
പ്രജാപതിഃ പൃഥിവീം വിശ്വഗർഭാമാശാമാശാം രണ്യാം നഃ കൃണോതു.

ദേവതകളാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ഹിംസ്രജന്തുക്കൾ ഏതൊരു ഭൂമിയിൽ ക്രീഡിക്കുന്നുവോ യാതൊന്ന് ലോകത്തെ മുഴുവൻ തന്നിൽത്തന്നെ ഒതുക്കി നിർത്തിയിരിക്കുന്നുവോ ആ പൃഥ്വിയുടെ ദിക്കുകളെ പ്രജാപതി നമുക്കുവേണ്ടി മംഗലമയമാക്കണേ.

44. ***നിധി ബിഭ്രതി ബഹുധാ ഗുഹാ വസു മണിം ഹിരണ്യാം പൃഥിവീ ദദാതു മേ.***

നിധികളെ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൃഥ്വി നിവാസസ്ഥാനവും സ്വർണ്ണാദികളും ഞങ്ങൾക്കു തരട്ടെ. വനങ്ങളെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന അവൾ നമ്മുടെ മേൽ പ്രസന്നയായി വരദായിനിയായിത്തീരണേ.

45. ***ജനം ബിഭ്രതീ ബഹുധാ വിവാചസം നാനാഭ്രമണിം പൃഥിവീ യഥൗകസം,***
സഹസ്രം ധാരാ ദ്രവിണസ്യ മേ ദുഹാം ധ്രുവേവധേ നു- രനപസ്ഫുരന്തീ.

അനേകം മതങ്ങളേയും ഭാഷകളേയും പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മനുഷ്യരെ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൃഥ്വി ഉറച്ചുനിൽക്കുന്ന ധേനുവിനു തുല്യം എനിക്കായി ധനത്തിൻെറ ആയിരക്കണക്കായ ധാരകളെ ദോഹനം ചെയ്യണേ.

46. ***യസ്തേ സർപോ വൃശ്ചികസ്തൃഷ്ടദംശ്മാ ഹേമന്തജബ്ധാ ഭൃമലോ ഗുഹാ ശയേ,***
ക്രിമിർജിന്വത് പൃഥിവി മദ്യദേജതി പ്രാവൃഷി തന്നഃ അർ സർതന്മോപ,സൃപദ്യച്ഛിവ തേന നോ മൃഡ.

ഹേ പൃഥ്വീ! നിന്നിൽ ഏതെല്ലാം സർപ്പങ്ങൾ വസിക്കുന്നുവോ ആ സർപ്പങ്ങളുടെ ദംശനം ദാഹത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നതാകുന്നു. തേളുകൾ ഹേമന്തത്തിൽ അവയുടെ വിഷക്കൊമ്പുകൾ താഴോട്ടാക്കി ഗുഹയിൽ ഉറങ്ങിക്കഴിയുന്നു. വർഷകാലത്തിൽ പ്രസന്നരായി പുറത്തിറങ്ങുന്ന ആ ജീവികൾ എൻെറ സമീപത്തെങ്ങും വരാതിരിക്കട്ടെ. മംഗളകാരികളായ ജീവികൾ എന്നെ പ്രാപിക്കണേ. അവയിൽനിന്നും എനിക്കു സുഖം നൽകണേ.

47. ***യേ തേ പന്ഥാനോബ്രഹവോ ജനയനാ രഥസ്യ വർഷ്മാനസശ്ച യാതവേ,***
യൈ സംചരന്ത്യുഭയേ ഭദ്ര പാപാസ്തം പന്ഥാനം ജയേമാനമിത്ര മതസ്കരം,
യച്ഛിവൈ തേന നോ മൃഡ.

ഹേ പൃഥ്വീ! മനുഷ്യർക്കും രഥങ്ങൾക്കും സഞ്ചരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി ധാർമ്മാത്മാക്കളും പാപാത്മാക്കളും സഞ്ചരിക്കുന്നു. ചോരന്മാരാലും ശത്രുക്കളാലും രഹിതവും മംഗളപ്രദവുമായ മാർഗ്ഗം ഞങ്ങൾ പ്രാപിക്കണേ. അതുവഴിയായി നിങ്ങൾ ഞങ്ങളെ സുഖമുള്ളവരാക്കണേ.

48. ***മലം ബിഭ്രതീ ഗുരുദൃദ് ഭദ്രപാപസ്യ നിധനം തിതിക്ഷുഃ,***
വരാഹേണ പൃഥിവീ സംവിദാനാ സൂകരായ ബി ജിഹീതേ മൃഗായ.

പുണ്യകർമ്മങ്ങളും പാപകർമ്മങ്ങളും ചെയ്യുന്നവരുടെ ശവങ്ങളേയും അതുപോലെ ശത്രുക്കളേയും വഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പൃഥ്വിയെ വരാഹം അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് ആ വരാഹത്തെത്തന്നെ പ്രാപിച്ചിരി ക്കുന്നു.

49. ***യേ ത ആരണ്യാഃ പശവോ മൃഗാ വനേ ഹിതാഃ സിംഹാ വ്യാഘ്രാഃ പുരുഷാദശ്ചരന്തി,***
ഉലം വൃകം പൃഥിവീ ദുച്ഛുനാമിത ഋക്ഷീകാം രക്ഷോ അപ ബാധയാസ്മത്.

ഏതെല്ലാം ഹിംസ്രമൃഗങ്ങളും വ്യാഘ്രാദികളും ചുറ്റിസഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവോ അവയേയും വൃകം, ദേവത, രാക്ഷസന്മാർ ഇവരേയും ഞങ്ങളിൽനിന്നും അകറ്റിക്കളയണേ.

50. ***യേ ഗന്ധർവാ അപ്സരസോ യേ ചാരായഃ കിമീദിനഃ,***
പിശാചാൻത് സർവാ രക്ഷാംസി താനസ്മദ ഭൂമേ യാവയ.

ഹേ പൃഥ്വീ! ഗന്ധർവ്വന്മാർ, അപ്സരസ്സുകൾ, രാക്ഷസന്മാർ, പിശാചുക്കൾ മുതലായവരെ ഞങ്ങളിൽനിന്നും അകറ്റിക്കളയണേ.

51. ***യാ ദ്വിപാദഃ പക്ഷിണഃ സംപതന്തി ഹംസാഃ സുപർണാഃ ശകുനാ വയാംസി,***
യസ്യാം വാതോ മാതരിശ്വേയതേ രജാംസി കൃണ്വംശ്ച്യാവയംശ്ച വൃക്ഷാൻ,
വാതസ്യ പ്രവാമുപവാമനു വാത്യർചിഃ.

യാതൊരു ഭൂമിയിൽ രണ്ടുകാലോടുകൂടിയ പക്ഷികൾ, അരയന്നം, കാക്ക, പരുന്ത് മുതലായവ ചുറ്റിസഞ്ചരിക്കുന്നുവോ വായു ധൂളി പറത്തുകയും വൃക്ഷങ്ങളെ നിലംപതിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ ആ വായുവിന്റെ തന്നെശക്തിയാൽ അഗ്നിയും അതിനോടൊത്തുള്ള ഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവോ.

52. ***യസ്യാം കൃഷ്ണമരുണം ച സംഹിതേ അഹോരാത്രേ വിഹിതേ ഭൂമ്യാമധി,***
വർഷേണ ഭൂമിഃ പൃഥിവീം വൃതാവൃതാ സാ നോ ദധാതു ഭദ്രയാ പ്രിയേ ധാമനിധാമനി.

ഏതൊരു ഭൂമിയിൽ കറുത്തതും ചുവന്നതുമായ ദിനരാത്രങ്ങൾ ചേർന്നിരിക്കുന്നുവോ യാതൊരു പൃഥ്വി വർഷത്താൽ ആവൃതമായിരിക്കുന്നുവോ ആ പൃഥ്വി സുന്ദരമായ ചിത്തവൃത്തികളാൽ നമ്മുടെ പ്രിയപ്പെട്ട സ്ഥാനങ്ങളെ പ്രാപ്തമാക്കണേ.

53. ***ദ്യൗശ്ച മ ഇദം പൃഥിവീ ചാന്തരിക്ഷം ച മേ വ്യചഃ,***
അഗ്നിഃ സൂര്യ ആപോ മേധാം വിശ്വേ ദേവാശ്ച സം ദദുഃ.

ആകാശം, ഭൂമി, അന്തരീക്ഷം, അഗ്നി, സൂര്യൻ, ജലം, മേധ ഇവിടങ്ങളിലെല്ലാം എല്ലാ ദേവതകളും എന്നെ ഗമനസമർത്ഥനാക്കിയിരിക്കുന്നു.

54. ***അഹമസ്മി സഹമാന ഉത്തരോ നാമ ഭൂമ്യാമ,***
അഭീഷാഡസ്മി വിശ്വാഷാഡാശാമാശാം വിഷാസഹിഃ.

ശത്രുക്കളെ നശിപ്പിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനായ ഞാൻ പൃഥ്വിയിൽ പ്രസിദ്ധനായിരിക്കുന്നു. ശത്രുക്കളെ അവരുടെ മുമ്പിൽ ചെന്ന് ഞാൻ അമർച്ച വരുത്തും. ഓരോ ദിക്കുകളിലും വസിക്കുന്ന ശത്രുക്കളെ ശരിയായ രീതിയിൽ ഞാൻ സ്വാധീനത്തിലാക്കും.

55. ***അദോ യദ് ദേവി പ്രഥമാനാ പുരസ്താദ് ദേവൈരുക്താ വ്യസർപോ മഹിത്വം,***
ആ ത്വാ സുഭൂതമവിശത് തദാനീമകല്പയഥാഃ പ്രദിശശ്ചതസ്രഃ.

ഹേ പൃഥ്വീ! നീ വിശാലയാകുന്നതിനു മുമ്പേ ദേവതകൾ നിന്നോട് വിസ്താരയുക്തമാകുന്നതിനു പറഞ്ഞിരുന്നു. ആ സമയം നിന്നിൽ ഭൂതങ്ങൾ പ്രവേശിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അപ്പോൾത്തന്നെ നാലുദിക്കുകളും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു.

56. ***യേ ഗ്രാമാ യദരണ്യം യാ സഭാ അധി ഭൂമ്യാം,***
യേ സംഗ്രാമാഃ സമിതയസ്തേഷു ചാരു വദേമ തേ.

പൃഥ്വിയിലുള്ള ഗ്രാമങ്ങളും വനങ്ങളും സഭകളും യുദ്ധത്തിനുള്ള പോർവിളികളും യുദ്ധംതന്നെയും നടത്തിയിരുന്നുവോ അവയെല്ലാത്തിലും ഞങ്ങൾ ഹേ ഭൂമീ! നിന്നെ വന്ദിക്കുന്നു.

57. ***അശ്വഇവ രജോ ദുധുവേ വി താൻ ജനാൻ യേ ആക്ഷിയൻ, പൃഥിവീ യാദജായത്,***
മന്ദ്രാഗ്രേത്വരീ ഭുവനസ്യ ഗോപാ വനസ്പതീനാം ഗൃഭിരോഷധീനാം.

പൃഥ്വിയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള വസ്തുക്കളെല്ലാം അവിടെത്തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നു. അവയുടെമേൽ അശ്വത്തിനുസമാനം പൊടി പറത്തുന്നു. ഈ ഭൂമി പ്രസന്നയും വേശ്യയുമാകുന്നു. അതുപോലെ വനസ്പതികൾക്കും ഔഷധികൾക്കും അഭയം നൽകുന്നതിനാൽ ലോകത്തെ പരിപാലിക്കുന്നവളും ആകുന്നു.

58. ***യദ് വദാമി മധുമത് തദ് വദാമി യദീക്ഷേ തദ് വനന്തി മാ,***
ത്വിഷീമാനസ്മീ ജൂതിമാനവാന്യാന ഹന്മി ദോധതഃ.

ഞാൻ എന്തെങ്കിലും പറയുന്നത് മധുരതരമായിരിക്കണേ. ഞാൻ കാണുന്നതെല്ലാം എനിക്കു പ്രിയങ്കരങ്ങളാകണേ. ഞാൻ യശസ്വിയും ശീഘ്രഗാമിയും ആയിരിക്കണേ. മറ്റുള്ളവരുടെ രക്ഷകനായിരുന്നുകൊണ്ട് ഏതൊന്ന് എന്നെ പ്രകമ്പനംകൊള്ളിക്കുന്നുവോ അതിനെ ഞാൻ സംഹരിക്കും.

59. ***ശന്തിവാ സുരഭിഃ സ്യോനാ കീലാലോധ്നീ പയസ്വതീ,***
ഭൂമിരധി ബ്രവീതു മേ പൃഥിവീ പയസാ സഹ.

സുഖവും ശാന്തിയും പ്രദാനം ചെയ്യുന്നവളും അന്നത്തോടും ക്ഷീരത്തോടും കൂടിയവളുമായ ഭൂമി ക്ഷീരസമാനമായ സാരവസ്തുക്കളോടുകൂടിയവളായി എൻെറയടുക്കൽ വസിക്കണേ.

60. ***യാമന്വൈച്ഛദ്ധവിഷാ വിശ്വകർമാന്തരർണവേ രജസി പ്രവിഷ്ടാം,***
ഭുജിഷ്യം പാത്രം നിഹിതം ഗുഹാ യദാവിർഭോഗേ അഭവന്മാതൃ
-മദ്ഭ്യഃ.

യാതൊരു പൃഥ്വിയെ രാക്ഷസന്മാരുടെ വലയത്തിൽനിന്നും ഹവിസ്സിനാൽ മോചിപ്പിക്കുന്നതിന് വിശ്വകർമ്മാവ് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നുവോ അപ്പോൾ ഗുപ്തമായിരുന്ന അന്നപാത്രം ഉപഭോഗസമയത്തു കാണപ്പെടുവാൻ തുടങ്ങി.

61. ***ത്വമസ്യാവപനീ ജനാനാമദിതിഃ കാമദുഘാ പപ്രഥാനാ,***
യത് ത ഊനം തത് ത ആ പൂരയാതി പ്രജാപതിഃ പ്രഥമജാ
ഋതസ്യ.

ഹേ പൃഥ്വീ! നീ അഭിലാഷങ്ങളെ പൂർത്തീകരിക്കുന്നവളും ഈ വിശ്വത്തിൻെറ ക്ഷേത്രരൂപിണിയും അതുപോലെ വിസ്താരത്തോടുകൂടിയവളുമാകുന്നു. നിൻെറ കൂറഞ്ഞുപോയ ഭാഗത്തെ പ്രജാപതി പൂർണ്ണമാക്കുന്നു.

62. ***ഉപസ്താസ്തേ അനമീവാ അയക്ഷ്മാ അസ്മഭ്യം സന്തു പൃഥിവി***
പ്രസൂതാഃ,
ദീർഘം ന ആയുഃ പ്രതിബുധ്യമാനാ വയം തുഭ്യം ബലിഹൃതഃ സ്യാമ.

നിൻെറ പ്രകാശം ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി യക്ഷ്മാരോഗത്തിൽനിന്നും രഹിതമായിരിക്കണേ ഞങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ ദീർഘായുസ്സിനാൽ യുക്തരായി നിനക്ക് ഹവിസ്സിനെ നൽകുന്നവരായിത്തീരണേ.

63. ***ഭൂമേ മാതർനി ധേഹി മാ ഭപ്രയാ സുപ്രാതിഷ്ഠിതം,***
സംവിദാനാ ദിവാ കവേ ശ്രിയാം മാ ധേഹി ഭൂത്യാം.

ഹേ പൃഥ്വീമാതാവേ! എന്നെ മംഗലമയമായ സ്ഥാനത്തു പ്രതിഷ്ഠിക്കൂ. ഹേ ആകാശമേ, എന്നെ ലക്ഷ്മിയിലും വിഭൂതിയിലും പ്രതിഷ്ഠിച്ചുകൊണ്ട് സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കാനയിക്കണേ.